

رشته‌ی ریاضی

دوره‌ی کنکور، دوره‌ی پر از خاطرات و تجربیات خوب هم گذشت و امیدوارم در این آزمون به نتیجه‌ی مورد نظرتان برسید. آزمون ریاضی امسال سؤالات خوب و سنجیده‌ای دارد؛ جملاتی که در صورت تست‌ها و گزینه‌ها به کار رفته، جملات خوبی هستند. وجود چند سؤال جدید و ابتکاری باعث قوی‌بودن این آزمون شده‌است. فکر می‌کنم درصدی بین ۵۰ تا ۷۰ برای خیلی از داوطلبان کاملاً امکان‌پذیر بوده‌باشد. حالا باید منتظر نتایج باشیم.

*** بخش اول، ترجمه، تعریب و مفهوم:** متن سؤالات این بخش، دشوار طرح نشده‌اند و نکته‌ی خاص و جدیدی در آن دیده نمی‌شود. بیش‌تر بر روی ترجمه‌ی زمان فعل تأکید شده‌است. گزینه‌ها هم به‌گونه‌ای طرح شده‌اند که رسیدن به پاسخ صحیح دشوار نیست.

*** بخش دوم، درک متن، تشکیل، تحلیل صرفی و اعراب:** متن، زیبا است و لغات و ترکیب‌های سختی در آن به کار نرفته‌است. یکی از تست‌های درک متن می‌توانست بهتر طرح شود که در ادامه به آن اشاره می‌کنم. تست‌های تشکیل، تحلیل صرفی و اعراب هم ساده هستند.

*** بخش سوم، قواعد:** تست‌هایی با شکل و محتوایی جدید در این بخش دیده‌می‌شود که باعث قوی‌شدن آزمون شده‌است.
تست ۴۳، قابل توجه است.

* پرسش‌های ابتکاری و نو

شماره‌ی پرسش	توضیح
۴۳	تست ۴۳ از این جهت جدید است که به‌جای این‌که بگوید کدام فعل اعراب تقدیری دارد، گفته‌کدام فعل علامت اعراب در پایانش ظاهر نمی‌شود. یعنی از مفهوم اعراب تقدیری برای پرسش استفاده کرده‌است. می‌بینید که کنکور واقعاً مفهومی و متکی به معنا است نه نکته‌های ظاهری و ساختگی که متأسفانه در برخی کتاب‌های بازار مشاهده می‌شود. مضارع مرفوع فعل‌های معتل ناقص اعراب تقدیری دارند (البته فقط در صیغه‌های ۱، ۴، ۷، ۱۳، ۱۴). در گزینه‌ی ۲ فعل «لا بُرَجی» فعل مضارع مجهول است و مرفوع تقدیراً. چون این فعل مثل اسامی مقصور (الْفَتَى، الْهَدَى و ...) نمی‌تواند حرکتی در آخرش ظاهر شود، لذا اعرابش در گروه اعراب تقدیری است. در سایر گزینه‌ها فعل‌های «يُعِينُ، يَبْلُغُ، يَحْصُلُ، يَقَعُ» علامت اعراب در پایانشان ظاهر می‌شود و اعراب ظاهری اصلی دارند.
۴۰	نکته‌ی مهم این تست در این است که موضوعات «لازم و متعدی» و «معلوم و مجهول» برای فعل‌های ناقصه مثل کان، أصْبَحَ، صارَ، لیسَ و ... مطرح نیست. این مباحث (مفعول‌به پذیر فعل یا مشخص یا نامشخص بودن فاعل) فقط و فقط برای افعال تام مطرح است و ذکر کردن آن‌ها برای فعل‌های ناقصه اشتباهی است آشکار. چرا؟ چون افعال ناقصه نه مفعول‌به دارند و نه فاعل (اسم و خبر دارند) پس این مباحث اصلاً نمی‌تواند برای آن‌ها مطرح شود.

۴۸	<p>تا به حال مشابه این تست در کنکورها نبوده و این اولین بار است که مطرح می‌شود. قطعاً محور این تست، مفعول مطلق است. گزینه‌ی ۲ مفعول مطلق ندارد. گزینه‌ی ۳ هم ندارد، چون «خَلَقًا» در این جا معنای مخلوقات می‌دهد نه آفرینش (مصدر خَلَقَ يَخْلُقُ) [خَلَقَ دو معنا دارد: ۱- آفرینش ۲- مخلوقات].</p> <p>می‌ماند گزینه‌های ۱ و ۴. مفعول مطلق نوعی نمی‌تواند پاسخ سؤال باشد چون این نوع از مفعول مطلق، مربوط به «وقوع فعل» نیست. اما در گزینه‌ی ۱ «حَقًّا: واقعاً، حقیقتاً» به نوعی توجه و اهتمام به «وقوع فعل» نیست.</p>
----	---

* پرسش‌های غیراستاندارد یا نادرست

شماره‌ی پرسش	توضیح
۳۵	<p>گزینه‌ی ۲ و ۴ کاملاً نادرست هستند (واضح است). گزینه‌های ۱ و ۳ هر دو قسمت اولشان درست و قسمت دومشان نادرستند. در گزینه‌ی ۱ با توجه به عبارت «و كَانَتِ الْحَسْرَةُ رَفِيقَ سَاعَاتِهِ و أَيْامِهِ» این گونه در ذهن تداعی می‌شود که عبارت «لَمْ يَكُنْ مَأْيُوسًا» چندان صحیح نیست. با توجه به متن بهتر بود گزینه‌ی ۳ این گونه می‌آمد و پاسخ تست انتخاب می‌شد: مُتَشَائِمًا يَكْرَهُ فِي الْحَيَاةِ بَعْضَ الْحَيَوَانَاتِ.</p>
۴۴	<p>با توجه به قواعد شرط در گزینه‌ی ۳ بهتر است قبل از سَوْفَ، فاء اجزای شرط بیاید: إِنْ اجْتَهَدَ الْإِنْسَانُ فِي نَيْلِ أَهْدَافِهِ فَسَوْفَ يَحْصُلُ عَلَيْهَا.</p>

سؤال ۴۳:

ترجمه‌ی صورت سؤال: فعلی را مشخص کن که علامت اعراب در انتهایش ظاهر نمی‌شود.

ظاهر شدن علامت اعراب در انتهای یک کلمه مؤید آن است که کلمه‌ی مورد نظر اعراب ظاهری دارد به بیان دیگر کلمه‌ای که اعراب ظاهری ندارد، علامت اعراب هم در انتهایش ظاهر نمی‌شود و کلمه‌ای که اعراب ظاهری ندارد اعرابش تقدیری یا محلی است. در این سؤال اگر چه منظور طراح محترم انتخاب اعراب تقدیری در فعل (لَا يُرْجَى) می‌باشد اما استفاده از فعل ماضی «اجْتَهَدَ» در گزینه‌ی دیگر در حکم فعل شر که مبنی بوده و محلاً مجزوم است نیز خالی از اشکال نمی‌باشد. یعنی اگر چه در انتهای فعل «اجْتَهَدَ» از فعل مضارع «يَجْتَهِدُ» استفاده می‌شود.

دکتر پیمان بودری

روح ا... اصغری

رشته‌ی تجربی

آزمون تجربی، تست‌های خوب، قوی و بعضاً سختی دارد و در مقایسه با سایر گروه‌ها در سطح بالاتری است.

*** بخش اول، ترجمه، تعریب و مفهوم:** در اکثر تست‌های این قسمت، ساختارها و ترکیب‌های جدید و قابل‌ملاحظه‌ای به‌کاررفته‌است. تست‌های ۲۶، ۲۷، ۲۹، و ۳۰ تست‌های نکته‌داری هستند.

*** بخش دوم، درک متن، تشکیل، تملیل صرفی و اعراب:** موضوع متن، جدید نیست اما متنی است که در آن واژه‌ها و ترکیب‌های جدید زیادی به‌کاررفته و متن سخت شده‌است. اما تست‌های درک متن کاملاً استاندارد و غیر سلیقه‌ای هستند و باطمینان می‌توان به گزینه‌ی صحیح رسید. دو تست تشکیل و تست آخر تحلیل صرفی و اعراب، تست‌های خوبی هستند.

*** بخش سوم، قواعد:** جملات خوب، قوی و زیبایی در گزینه‌ها وجود دارد. تست‌های ۴۳، ۴۴ و ۴۹ تست‌های خوب این بخش هستند.

* پرسش‌های ابتکاری و نو

شماره‌ی پرسش	توضیح
۴۲	این تست از این جهت جدید است که تأکیدش روی تشخیص ذوالحال است. برای تشخیص صاحب حال در این تست باید با توجه به معنای «مازحاً: با خنده»، معنای کل عبارت را درک کنیم. در غیر این صورت نمی‌توان صاحب حال را تشخیص داد.

* پرسش‌های دشوار یا وقت‌گیر

شماره‌ی پرسش	توضیح
۲۶	اگر قبل از این شرطیه یک «و» بیاید اولاً آن را از عمل می‌اندازد ثانیاً در مجموع معنای «اگرچه، هرچند» می‌دهد. دانستن این نکته در فهم متن عبارت و تشخیص گزینه‌ی درست لازم است.
۲۷	جمله‌ی «لَمْ تَضَعْ» معطوف است به جمله‌ی پرسشی «لِمَاذَا» یعنی در اصل عبارت به این صورت بوده است: لِمَاذَا نَسِيتَ أَنْ تَرُدَّ الْكِتَابَ الَّذِي اسْتَعْرَثْتَهُ مِنَ الْمَكْتَبَةِ وَ لِمَاذَا لَمْ تَضَعْهُ فِي مَكَانِهِ». عدم درک این مورد، پاسخ دادن به تست را کمی مشکل می‌کند.
۲۹	با توجه به معنا و ساختار عبارت، «مِنْهَا» معنای «از آن جمله، من جمله‌ی آن‌ها» می‌دهد و یک جمله‌ی جدید به حساب می‌آید. ضمیر «ها» هم به الامور برمی‌گردد. یعنی می‌خواهد در ادامه یکی از آن امور را ذکر کند.

دکتر پیمان بوذری

روح ا... اصغری

رشته‌ی هنر

برخلاف سال گذشته که گروه هنر سؤالات دشواری داشت، خوشبختانه امسال بیش‌تر سؤالات سخت نیستند. اکثر تست‌ها طوری طرح شده‌اند که گزینه‌های نادرست مشخص باشند و هنرمندان عزیزمان راحت بتوانند به گزینه‌ی صحیح برسند!

*** بخش اول، ترجمه، تعریب و مفهوم:** از جملات خوب و پخته‌ای استفاده شده‌است. ولی گزینه‌های نادرست در اکثر موارد خیلی نامربوط هستند و از این‌رو تشخیص اشتباه بودنشان مشکل به‌نظر نمی‌آید. تست ۲۷ تست قوی و خوبی است.

*** بخش دوم، درک متن، تشکیل، تحلیل صرفی و اعراب:** این متن، موضوع زیبایی دارد و جملات و عبارات خوبی هم در آن به‌کاررفته‌است. تعدادی واژه و ساختار جدید و مشکل در این متن آمده که باعث‌شده درجه‌ی دشواری متن در سطح بالایی باشد. تست‌های درک متن، استاندارد هستند. تست‌های تشکیل، تحلیل صرفی و اعراب هم فاقد نکته‌های خاص و قابل‌ملاحظه هستند.

*** بخش سوم، قواعد:** تست‌های ۴۵، ۴۶ و ۴۹ تست‌های خوبی هستند.

* پرسش‌های ابتکاری و نو

توضیح	شماره‌ی پرسش
نکته‌ی مهم در گزینه‌ی ۱ است. حقیقهً در این‌جا تمییز نیست بلکه مفعول مطلق جانشین فعل محذوف است. اگر به معنا توجه کنید متوجه می‌شوید که «حقیقهً» اصلاً نمی‌تواند تمییز باشد. برای همین است که ما در کتاب‌هایمان بسیار تأکید می‌کنیم که معنی را ملاک قرار دهید نه نکته‌های ظاهری و ساختگی را. هر اسم منصوبی که بعد از اسامی تفضیل بیاید لزوماً تمییز نیست. یک قاعده در زبان عربی است که می‌گوید «الاعراب فرعُ المعنی». حالا تو خود حدیث مفصل بخوان از این مُجمل.	۴۹

دکتر پیمان بودری

روح ... اصغری

رشته‌ی انسانی

آزمون انسانی امسال واقعاً قوی و استاندارد بود. چند سؤال سخت هم در آن آمده‌است که نیازمند دقت و اطلاعات بیش‌تر است. جملاتی که در صورت تست‌ها و گزینه‌ها به کاررفته زیبا، پخته و قوی است. درصد بالای ۶۰ در این آزمون خوب و بالای ۸۰ عالی است.

*** بخش اول، ترجمه، تعریب و مفهوم:** متن سؤالات ترجمه و تعریب خوب است و گزینه‌ها هم استاندارد هستند. تست‌های ۳۱ و ۳۲ تقریباً تکراری هستند و در کنکورهای قبلی از آن‌ها تست داده‌بودند.

*** بخش دوم، درک متن، تشکیل، تملیل صرفی و اعراب:** متن سختی است و داوطلبانی که توانسته‌باشند به آن‌ها پاسخ بدهند سطح عربی‌شان بسیار عالی است. واژه‌ها و ترکیب‌های جدید زیادی در این متن دیده‌می‌شود. تست ۳۵ می‌توانست بهتر طرح شود. تست‌های تشکیل، تحلیل صرفی و اعراب هم خوب هستند.

*** بخش سوم، قواعد:** تست‌های ۴۵ و ۵۰ تست‌های سخت این بخش هستند.

* پرسش‌های ابتکاری و نو

شماره‌ی پرسش	توضیح
۴۵	تست بسیار خوبی است. دقت کنید در گزینه‌ی ۴ جمله‌ی اسمیه‌ی «لَوْنُهَا كَلَوْنِ الْعَسَلِ» خبر کانت است. این عبارت را می‌توان به این صورت هم بازنویسی کرد: كَانَتْ الرَّمَالُ لَوْنُهَا كَلَوْنِ الْعَسَلِ فِي الصَّحْرَاءِ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ. شبه‌جمله‌های فِي الصَّحْرَاءِ و عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ جملات پیرو هستند و برای توضیح بیش‌تر آمده‌اند. دقت کنید جمله‌ی اسمیه (با نواسخ یا بدون نواسخ) باید با اجزای اصلیش (مبتدا و خبر) معنای کاملی داشته‌باشد. در سایر گزینه‌ها «أَشَدُّ، كَمَا، فِي الاضْطْرَابِ» به ترتیب خبر از نوع مفرد، شبه جمله و شبه‌جمله هستند.
۵۰	تست نکته‌داری است. با توجه به معنا می‌توان تشخیص داد که در گزینه‌ی ۱ مستثنی از نوع تامّ است. گزینه‌ی ۳ هم مشخص است که از نوع مفرّغ است. در گزینه‌های ۲ و ۴ قبل از إِلَّا، مستثنی‌منه نیامده‌است و لذا از نوع مفرّغ است. یکی از راه‌های تشخیص نوع مستثنی این است که إِلَّا را از جمله بردارید، بعد اگر جمله معنا داد (البته نه مراد اصلی جمله، فقط معنا دادن جمله) مستثنی از نوع مفرّغ است و در غیر این صورت مستثنی از نوع تامّ است.

* پرسش‌های غیراستاندارد یا نادرست

شماره‌ی پرسش	توضیح
۳۵	این تست اشتباه نیست و با توجه به متن همان گزینه‌ی ۲ درست است ولی بهتر بود که عبارت گزینه‌ی ۲ به این صورت می‌آمد: لِأَنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ بِهَذِهِ اللَّغَةِ وَ صَانَهُ مِنَ التَّغْيِيرِ مَدَى الْعُصُورِ.

دکتر پیمان بوذری و روح ا... اصغری

رشته‌ی زبان فارسی

متأسفانه در این آزمون ایراداتی بر بعضی سؤالات وارد است. با این حال آزمون خوبی است و سؤالات قوی هم دارد مثل تست‌های ۲۷، ۴۱، ۴۵ و ۴۸.

*** بخش اول، ترجمه، تعریب و مفهوم:** تست‌ها عموماً خوب هستند و در سطح متوسط. گزینه‌ها هم استاندارد طرح شده‌اند و تشخیص اشتباهات گزینه‌های نادرست نیازمند دقت و نگاه دوباره به متن سؤال است. تست مفهوم استاندارد نیست که در قسمت‌های بعدی به آن اشاره می‌کنم.

*** بخش دوم، درک متن، تشکیل، تحلیل صرفی و اعراب:** موضوع متن، تکراری است و در سال‌های گذشته نیز متن‌هایی با این موضوع داده بودند. ترکیب‌ها و جملات قابل ملاحظه‌ای در متن هست مثل «كُلُّ شَدِيدَةٍ نَزَلَتْ بِقَوْمٍ لَهَا مِنْ بَعْدِ شِدَّتِهَا رَخَاءٌ» که «كُلُّ» مبتدا است و خبر آن جمله‌ی اسمیه‌ی «لَهَا مِنْ بَعْدِ ...» است. در خود این جمله‌ی اسمیه، خبر، مقدّم و مبتدا مؤخّر هستند. تست ۳۶ چندان استاندارد نیست ولی بقیه‌ی سؤالات این بخش خوب هستند.

*** بخش سوم، قواعد:** تست‌های ۴۳، ۴۵، ۴۶، ۴۸ تست‌های خوب این بخش هستند.

* پرسش‌های ابتکاری و نو

شماره پرسش	توضیح
۴۵	جملات بسیار خوبی در گزینه‌ها آمده‌است. در گزینه‌ی ۱ موصول عامّ «ما»، مستثنای مفرّغ و مرفوع به اعراب فاعل است. در گزینه‌ی ۲ «مَنْ» خبر است و محلاً مرفوع. در گزینه‌ی ۳ «ما»ی موصولی، مفعول به است. و در گزینه‌ی ۴ «مَنْ» مبتدای مؤخّر است. نکته‌ی مهم این تست در همین گزینه است که «مَنْ» خبر نیست بلکه مبتدای مؤخّر است.
۴۶	البته این‌که چه فعلی می‌تواند مجهول شود سؤال جدیدی نیست ولی با این حال تست مهم و قابل‌ملاحظه‌ای است. فعل‌های متعدّی می‌توانند مجهول شوند. فعل‌های لازم، افعال ناقصه و فعل امر نمی‌توانند مجهول شوند. به بیان دیگر مجهول‌شدن برای این فعل‌ها بی‌معنا است.

* پرسش‌های غیراستاندارد یا نادرست

شماره پرسش	توضیح
۳۱	گزینه‌های ۱ و ۳ کاملاً با مفهوم عبارت هم‌خوانی دارند. گزینه‌های ۲ و ۳ هر دو مطلب دیگری را می‌رسانند. در گزینه‌ی ۲ فعل «حَاسِبٌ، يُحَاسِبُ، مُحَاسِبَةٌ» معنای رسیدگی و حساب و کتاب کردن دارد و با امتحان و آزمایش تفاوت دارد. به نظر من در این تست هر دو گزینه‌ی ۲ و ۳ مفهوم متفاوتی دارند. البته گزینه‌ی ۳ نامربوط‌تر است.
۳۶	به نظر من این تست یک مقدار پیچیده و سلیقه‌ای شده‌است. بهتر بود گزینه‌ی ۴ را به این صورت می‌دادند: «لَا تَعْتَمِدْ عَلَى عَقْلَيْتِكَ فَالْأَمُورُ غَالِبًا تَجْرِي عَلَى خِلَافِ رَأْيِكَ». در این حالت گزینه‌ی ۴ می‌توانست پاسخ مناسبی برای این تست باشد. در متن حرفی از خدا و خواست خدا نیامده‌است و از این جهت، گزینه‌ی ۱ هم نمی‌تواند پاسخ دقیقی باشد.

متأسفانه یک اشتباه تایپی در این تست وجود دارد: تَوْبٌ درست است نه تَوْبًا چون اسم مؤخر کان هست و لذا مرفوع است. إِنَّهُ قَدْ فَقَدَ مَا يَمْلِكُهُ و لَمْ يَكُنْ لَدَيْهِ إِلَّا تَوْبٌ يَحْفَظُهُ مِنَ الْبَرْدِ.	۴۹
--	----

سؤال ۴۹: بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «قدر» مستثنای مفرغ و مرفوع به اعراب نائب فاعل است.
- (۲) «مرحله» مستثنای مفرغ و مرفوع به اعراب خبر است.
- (۳) «رب» و «فضل» هر دو مستثنای مفرغ و منصوب به اعراب مفعول به می‌باشند.
- (۴) «توب» مستثنای مفرغ و مرفوع به اعراب اسم افعال ناقصه است. دقت کنید در این گزینه «توباً» با تنوین نصب یک اشتباه تایپی فاحش می‌باشد.

دکتر پیمان بوذری

روح‌ا... اصغری